

УДК 339.92
DOI: <https://doi.org/10.32847/business-navigator.67-6>

Щаслива Г.П.
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри маркетингу
Заклад вищої освіти
«Міжнародний університет бізнесу і права»

Shchaslyva Ganna
Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Marketing
Institution of higher education
International University of Business and Law

АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛІВ ШТАТУ ФЛОРИДА (США) ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ COVID-19

Щаслива Г.П. Аналіз економічної ефективності організації діяльності готелів штату Флорида (США) під час пандемії коронавірусної хвороби COVID-19. У статті розглядаються основні тенденції функціонування та питання економічних аспектів організації діяльності чотирьохзіркових готелів штату Флорида (США) у зв'язку з кризовою ситуацією, викликану пандемією COVID-19. Йдеться про стан готельного бізнесу, який зазнав суттєвих збитків через жорсткі карантинні обмеження, спричинені проти-дією коронавірусної інфекції. Операційна діяльність готельних господарств – це діяльність, яка полягає в ефективному і раціональному управлінні операціями з виконання основних функцій готелю. Зазначено, що пандемія суттєво вплинула на організаційну діяльність готелю, його кон'юнктуру та цінову політику (вимушений демпінг). Аби уявити масштаби негативного впливу COVID-19, проаналізовано середньостатистичні дані доходу від операційної діяльності, середньостатистичні дані завантаженості готелів, середньодобову вартість кімнат, а також статистичні дані прибутку готелів за три квартали 2020 та 2021 рр. Коронавірусна криза зумовила зміни в реалізації бізнес-стратегій готельного бізнесу. Перспективними напрямками диверсифікації готельного продукту можуть бути підвищення рівня якості та безпеки послуг, збільшення ролі Інтернету та соціальних мереж у формуванні споживчих переваг, пошук нових форм співпраці, використання нових технологій ведення бізнесу, розроблення універсальних антикризових стратегій у готельному бізнесі як у Сполучених Штатах Америки, так і в Україні. Розглянуто питання необхідності розроблення державою пільгових умов кредитування і регуляторної політики для передачі землі для цільового будівництва туристичних об'єктів.

Ключові слова: готель, операційна діяльність, завантаженість, дохід, прибуток, вартість.

Щасливая А.П. Анализ экономической эффективности организации деятельности гостиниц штата Флорида (США) во время пандемии коронавирусной болезни COVID-19. Рассматриваются основные тенденции функционирования и вопросы экономических аспектов организации деятельности четырехзвездочных гостиниц штата Флорида (США) в связи с кризисной ситуацией, которая вызвана пандемией COVID-19. В статье говорится о состоянии гостиничного бизнеса, который понес существенные убытки из-за жестких карантинных ограничений, вызванных противодействием коронавирусной инфекции. Операционная деятельность гостиничных учреждений – это деятельность, которая заключается в эффективном и рациональном управлении операциями с выполнением основных функций гостиницы. Указано, что пандемия существенно повлияла на организационную деятельность гостиницы, ее конъюнктуру и ценовую политику (вынужденный демпинг). Чтобы представить масштабы негативного воздействия COVID-19, проанализированы среднестатистические данные прибыли от операционной деятельности, среднестатистические данные загрузки, стоимость номеров в сутки, а также статистические данные прибыли гостиницы за три квартала 2020 и 2021 гг. Коронавирусный кризис обусловил изменения в реализации бизнес-стратегии гостиничной отрасли. Перспективными направлениями диверсификации гостиничного продукта могут быть повышение уровня качества и безопасности услуг, повышение роли Интернета и социальных сетей в формировании потребительских предпочтений, поиск новых форм сотрудничества, использование новых технологий ведения бизнеса. Рассмотрена необходимость разработки универсальных антикризисных стратегий в гостиничном бизнесе как в Соединенных Штатах Америки, так и в Украине. Рассмотрены вопросы необходимости разработки государством льготных условий кредитования и регуляторной политики для передачи земли для целевого строительства туристических объектов.

Ключевые слова: гостиница, операционная деятельность, загрузка, доход, прибыль, стоимость.

Shchaslyva Ganna. Analysis of the economic efficiency of the organizational activities of hotels in Florida, USA during the COVID-19 coronavirus disease pandemic. The article examines the main trends in the functioning and economic aspects of the organization of four-star hotels in Florida, USA in connection with the crisis caused by the COVID-19 pandemic. The article describes the state of the hotel business, which has suffered significant losses due to severe quarantine restrictions caused by the fight against coronavirus infection. Operational activity of hotel facilities is an activity which consists in effective and rational management of operations on performance of the basic functions of hotel. The article states that the pandemic has significantly affected the organizational activities of the hotel, its conditions and pricing policy (forced dumping). To present the scale of the negative impact of COVID-19, the article analyzes the average operating income data, average hotel occupancy data, average daily room rates, and hotel profit statistics for the three quarters of 2020 and 2021. The concept of «profit» is revealed – one of the main economic indicators that reflects the efficiency of the enterprise, its financial condition, success and opportunities in economic development. The coronavirus crisis has led to changes in the implementation of business strategies of the hotel business. Promising areas for hotel product diversification may be improving the quality and safety of services, increasing the role of the Internet and social networks in shaping consumer preferences, finding new forms of cooperation, using new business technologies, the need to develop universal anti-crisis strategies in the hotel business in the United States and in Ukraine. Promising areas of hotel product diversification are improving the quality and security of services, increasing the role of the Internet and social networks in shaping consumer preferences, finding new forms of cooperation, the use of new business technologies. The issues of the need for the state to develop preferential lending conditions and regulatory policy for the transfer of land for the targeted construction of tourist facilities are considered.

Key words: hotel, operating activity, load, income, profit, cost.

Постановка проблеми. Пандемія коронавірусу спричинила глибоку кризу в готельному бізнесі через уведення локдаунів, технічне закриття готелів, зниження до мінімуму ділових зустрічей та переговорів, заборону проведення масових заходів, турнірів, спортивних змагань тощо.

Наслідок усіх цих заходів – різке зниження попиту на послуги готелів до критичного рівня. Пандемія стала стрес-тестом і негативно вплинула як на ринок праці у цілому, так і на операційну діяльність підприємств галузі гостинності зокрема. Готельний бізнес став однією з тих сфер, де довелося плідно попрацювати над нововведеннями за останній рік у зв'язку з тим, що пандемія внесла свої корективи.

Важко було новим готелям, оскільки вони не мають настільки стійкої позиції на ринку, як, наприклад, чотирихвіркові готелі, які на ринку гостинності функціонують багато років.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження у сфері функціонування готелів є досить різноаспектними та торкаються різних сфер їхньої діяльності. Зважаючи на кризову економічну ситуацію у світі, постає необхідність дослідження цього питання та надання рекомендацій щодо доцільних адаптаційних посткризових шляхів.

Формулювання завдання дослідження. Метою статті є визначення основних тенденцій функціонування чотирихвіркових готелів штату Флорида (США) в умовах пандемії COVID-19, аналіз світового досвіду та перспективи його застосування в Україні з найменшими втратами для готельних підприємств, створення умов для поступового виходу з рівня збитковості готельних підприємств і запобігання стагнації в галузі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проаналізувавши операційну діяльність чотирихвіркових

Таблиця 1

**Середньостатистичні дані доходу від операційної діяльності готелів штату Флорида (США)
за три квартали 2020 та 2021 рр., тис дол. США**

	січень	лютий	березень	квітень	травень	Червень	липень	серпень	вересень
2020	20439	18683	5521	6527	6300	748	1341	1447	1354
2021	2455	4041	5412	6965	4833	9626	9522	9526	7374

Джерело: сформовано автором на основі [3]

готелів штату Флорида в умовах пандемії на COVID-19, можемо визначити шляхи поступового виходу готелів із поточної глибокої кризи, з якою одночасно стикнулися всі сфери готельного бізнесу, запропонувати заходи для запобігання стагнації готелів, а також за можливості використовувати досвід діяльності готелів за американською моделлю під час пандемії в Україні.

Внутрішній туризм у Сполучених Штатах Америки високо розвинутий. Звичайною практикою є проведення на базі готелів конференцій із різних напрямів економіки, з інформаційних технологій, хайтек-конференцій, танцювальних турнірів та турнірів з гольфу та ін. Американський народ – прагматичний народ, який цінує час. Вони делегують, а також використовують перевірені працюючі схеми та рішення для управління. Американці вибирають для відпочинку та бізнесу вже перевірений сегмент готельної індустрії, наприклад Hotel Croydon, Hilton Aventura Miami, Hyatt Regency Orlando [1].

Пандемія погіршила економічний стан не лише готелів, а й світової економіки. Перш за все це довгостроковий застій (secular stagnation): поєднання низького зростання продуктивності, низької прибутковості приватних інвестицій та майже дефляції. Ця проблема триває вже два роки, оскільки люди після пандемії бояться ризику та надають перевагу заощадженням замість інвестицій [2].

Аби уявити масштаби негативного впливу COVID-19, варто порівняти показники загальної операційної діяльності (Operating Revenue) чотирьохзіркових готелів за три квартали поточного та минулого років (табл. 1) [3].

Слід нагадати, що операційна діяльність готельних господарств – це діяльність, яка полягає в ефективному

і раціональному управлінні операціями з виконання основних функцій готелю. Але в сучасних умовах готелями «керує» коронавірусна інфекція.

Аналізуючи дані табл. 1, бачимо, що дохід від операційної діяльності готелів протягом дев'яти місяців 2020 та 2021 рр. нестабільний. Крива доходів від операційної діяльності на рис. 1 наочно демонструє ці коливання.

Наведені цифри унаочнюють масштаби кризи. Ситуація для американських компаній не найкраща, оскільки невизначеність навколо вузьких місць – попиту та пропозиції – зберігається, а прибутки готелів знижуються.

Звернемо увагу на показники січня 2020 р., коли дохід від операційної діяльності становив понад 20 млн дол. США, у період першого локдауну (березень-травень 2020 р.) знизився до катастрофічних показників, а показники січня 2021 р. на 87,9% менше від показників січня 2020 р.

Економічних критеріїв оцінювання ефективного ведення операційної діяльності готелів досить багато, і одним із них є Occupancy – наповненість, завантаження, кількість зайнятих кімнат готелю, яка обчислюється шляхом поділу кількості проданих номерів на кількість доступних номерів за звітний період:

$$\text{Occupancy} = \frac{\text{Rooms Sold}}{\text{Rooms Available}} \quad (1)$$

Цей показник мав позитивну тенденцію у сегменті чотирьохзіркових готелів штату Флорида на початку 2020 р., але протягом звітної періоду спостерігалось статичне значення завантаженості (табл. 2).

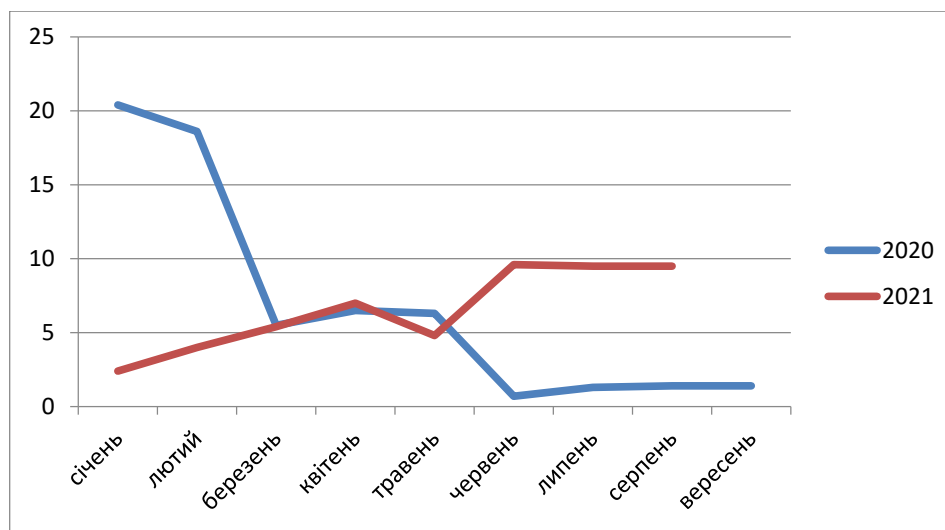

Рис. 1. Показники доходу від операційної діяльності готелів штату Флорида (США), млн дол. США

Джерело: сформовано автором на основі [3]

Таблиця 2

**Середньостатистичні дані завантаженості готелів штату Флорида (США)
за три квартали 2020 та 2021 рр., %**

	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень
2020	83	88	24	0	0	4	10	10	9
2021	18	34	38	54	40	27	71	57	45

Джерело: сформовано автором на основі [3]

Таблиця 3

**Середньодобова вартість кімнат у готелях штату Флорида (США)
за три квартали 2020 та 2021 рр., дол. США**

	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень
2020	224	244	226	0	0	124	117	136	120
2021	127	135	148	143	136	163	158	163	171

Джерело: сформовано автором на основі [3]

Як видно з табл. 2, масштаби негативного впливу COVID-19 на завантаженість готелів за 2020 та 2021 рр. катастрофічно низькі. Звернемо увагу на січень та лютий 2020 р., коли готелі продемонстрували позитивну тенденцію завантаження, яка становила 83–88%. Перехід штату Флорида в режим карантину з 18 березня 2020 р. став початком стагнації готелів, і завантаженість упала до 24%, у наступні два місяці всі готелі змушені були припинити своє функціонування та законсервувати діяльність. У кінці першого півріччя станом на червень 2020 р. заповнюваність готелів зросла до 4%. Залежно від типу готелю динаміка заповнення готелів (Осцирапсу) була різною, але динаміка по всіх готелях приблизно однакова: кількість зайнятих кімнат у 2021 р. поступово зростала (рис. 2).

Як видно з табл. 2 та рис. 2, погравлення спостерігається влітку. Так, у липні та серпні 2021 р. готелі продемонстрували досить непогані показники – 71% та 57% відповідно.

Варто приділити увагу середньодобовій вартості кімнат (Average Rate) і проаналізувати вплив пандемії інфекційної хвороби, яку спричиняє вірус SARS-CoV-2, на динаміку цін протягом періоду, який досліджується (табл. 3).

Аналізуючи дані табл. 3, а саме перший квартал 2020 р., бачимо, що середньодобова вартість кімнат

є майже стабільною і становить від 224 до 244 дол. США, а після першого локдауну вартість кімнат знизилася приблизно вдвічі (демпінг), при цьому у квітні та травні 2020 р. готелі не приймали гостей.

Крива середньодобової вартості кімнат протягом трьох кварталів у 2020 та 2021 рр. наочно демонструє коливання цін у цей період (рис. 3).

Але варто зазначити, що сформувалося позитивне відхилення середньої вартості одного номера – від 127 дол. США у січні 2021 р. до 171 дол. США у вересні 2021 р., що на 34% більше від початку року.

Готелі повинні мати грошові ресурси для забезпечення власної діяльності, для покриття експлуатаційних витрат, для розвитку матеріально-технічної бази та отримувати від такої діяльності дохід, певна частина якого забезпечить діяльність готелів у наступному циклі операційної діяльності, а решта доходу буде саме прибутком готелів (табл. 4).

У даних табл. 4 прослідковується ідентична ситуація щодо всіх показників, що розглядалися раніше: високі показники у першому кварталі 2020 р., кризовий стан у квітні-червні 2020 р. та поступове відновлення ефективності операційної діяльності готелів після першого локдауну COVID-19.

Розглянемо кінцевий фінансовий результат операційної діяльності готелів, з якої у цілому складається прибуток готелю, наочно (рис. 4) [3].

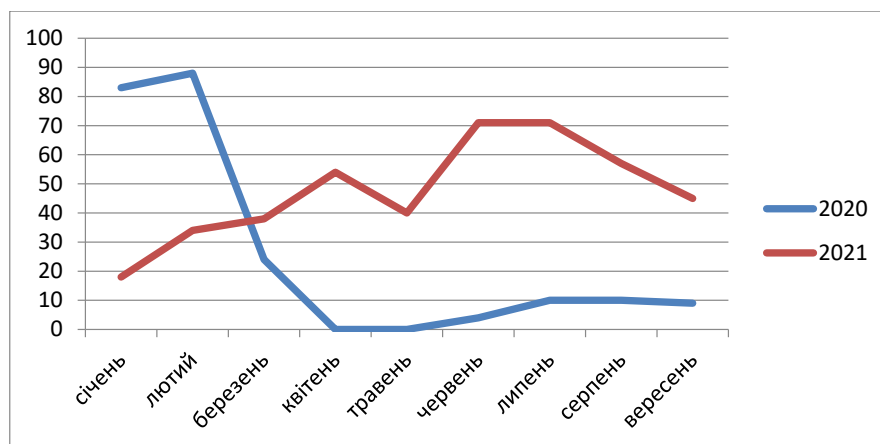

Рис. 2. Середньостатистичні дані завантаженості чотирьохзіркових готелів штату Флорида за три квартали 2020 та 2021 рр., %

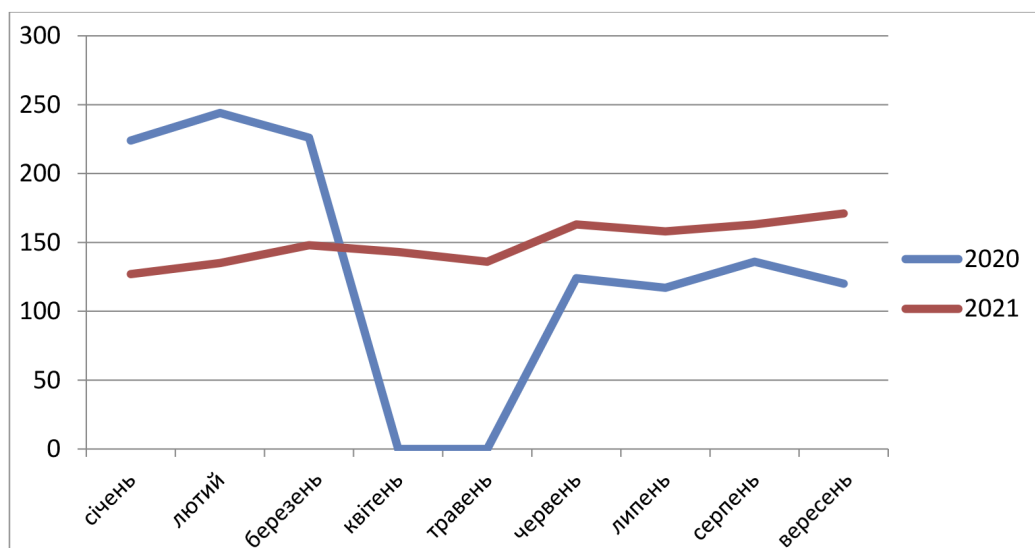

Рис. 3. Середньодобова вартість кімнат у готелях штату Флорида (США) за три квартали 2020 та 2021 рр., дол. США

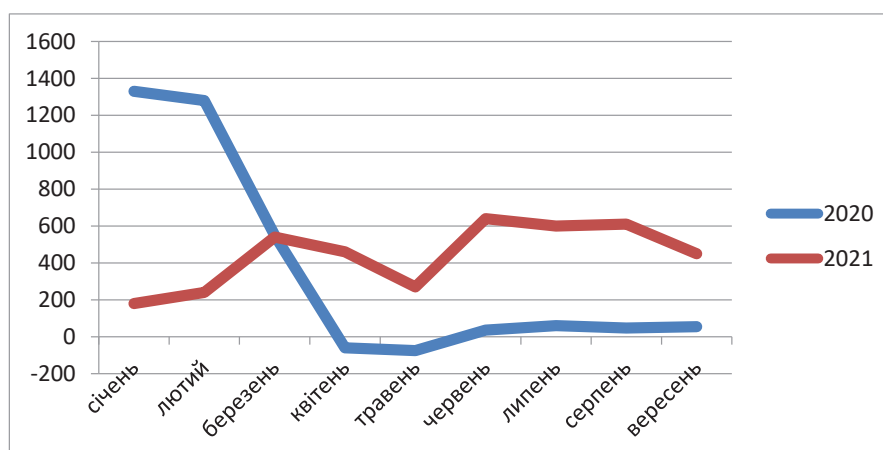

Рис. 4. Прибуток від операційної діяльності готелів штату Флорида (США) за три квартали 2020 та 2021 рр., дол. США

Рис. 4 наочно ілюструє збитковий стан операційної діяльності у другому кварталі 2020 р., що вкрай негативно вплинув на ефективність діяльності чотирьох-зіркових готелів штату Флорида.

Варто зазначити, що прибуток – один з основних економічних показників, що відображає ефективність підприємства, його фінансовий стан, успіхи та можливості економічного розвитку.

При цьому одним із найважливіших чинників споживчої атрактивності та конкурентоспроможності готелів, особливо в кризовий період, виступає якість отельних послуг, що визначає рівень споживчої прива-

бливості компонентів обслуговування на основі їх відповідності очікуваним стандартам [4].

Висновки. Поточна глибока криза, з якою одночасно стикнувся бізнес у всьому світі, дає змогу переосмислити традиційне сприйняття взаємовідносин людини і технологій як конкуруючих і віднайти нові можливості, поєднуючи унікальні компетенції людини та можливості технологій.

Зазначимо, що існує необхідність розроблення універсальних антикризових стратегій у готельному бізнесі як у Сполучених Штатах Америки, так і в Україні.

Таблиця 4

Середньостатистичні дані прибутку від операційної діяльності готелів штату Флорида (США) за три квартали 2020 та 2021 рр., тис дол. США

	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	Серпень	вересень
2020	13300	12800	5500	-600	-750	-360	600	470	550
2021	1800	2400	5400	4600	2700	6400	6000	6100	4500

Джерело: сформовано автором на основі [3]

На державному рівні необхідне розроблення пільгових умов кредитування і регуляторної політики для передачі землі для цільового будівництва туристичних об'єктів. А туристична галузь в Україні не отримала від держави ні цільової підтримки, ні податкових пільг на відміну від Сполучених Штатів Америки, де американський центробанк – Федеральна резервна система (ФРС) – виділив додатково 500 млрд дол. на фінансування урядової програми кредитування проблемних компаній [5, с. 85–86].

Переорієнтування попиту на внутрішній туризм потребує проведення медіакампанії всередині України і за кордоном, яка популяризувала б країну як бренд;

лібералізації візового режиму (уведення електронних віз та віз після прибуття, скасування віз); розвитку інфраструктури в регіонах, зокрема будівництва доріг та аеропортів.

Що стосується бізнес-сегменту й готелів у містах, то в країні, безумовно, не вистачає мережі готелів та операторів-міжнародників (отримання акредитації та управління готелями під міжнародними брендами).

Перспективними напрямками диверсифікації готельного продукту є підвищення рівня якості та безпеки послуг, збільшення ролі Інтернету та соціальних мереж у формуванні споживчих переваг, пошук нових форм співпраці, використання нових технологій ведення бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Готелі Флориди : вебсайт. URL: <https://www.tripadvisor.ru/Hotels-g28930-Florida-Hotels.html> (дата звернення: 23.11.2021).
2. Що буде зі світовою економікою після пандемії коронавірусу? URL: <https://voxukraine.org/uk/shho-bude-zi-svitovoyu-ekonomikoyu-pislya-pandemiyi-koronavirusu/>
3. Фінансовий звіт операційної діяльності готелів штату Флорида, США / упоряд. Д. Бьордік. Флорида, 2021. 32 с.
4. Щаслива Г.П. Соціально-економічні аспекти організації діяльності готелю Hyatt Regency Orlando під час пандемії COVID-19. Херсон : Гельветика, 2021. 146 с.
5. Наслідки епідемії COVID-19 та карантинних заходів для провідних секторів економіки України. Дослідження за результатами глибинних інтерв'ю з власниками та топ-менеджерами українських компаній. Київ – Харків : О.А. Мірошніченко, 2020. 98 с.

References:

1. Otelj Florydy: Veb-sajt [Florida Hotels: Web-site]. Available at: <https://www.tripadvisor.ru/Hotels-g28930-Florida-Hotels.html> (accessed 23 November 2021).
2. Shho bude zi svitovoyu ekonomikoju pislja pandemiji koronavirusu? [What will happen to the world economy after the coronavirus pandemic?]. Available at: <https://voxukraine.org/uk/shho-bude-zi-svitovoyu-ekonomikoyu-pislya-pandemiyi-koronavirusu/>
3. Debora Bjordik (2021) Finansovyj zvit operacijnoji dijaljnosti otel'v Florydy, SShA [Detailed Financial Variance Report for Florydy, USA]. Floryda, p. 32.
4. Shhaslyva Ghanna (2021) Socialjno-ekonomichni aspekty orghanizaciji dijaljnosti ghotelju Hyatt Regency Orlando pid chas pandemiji COVID-19 [Social and economic aspects of Hyatt Regency Orlando Hotel organization during the COVID-19 pandemic]. Kherson: Vydavnychyj dim «Gheljvetyka», vol. 2(63), pp. 23–28.
5. Naslidky epidemiji COVID-19 ta karantynnykh zakhodiv dlja providnykh sektoriv ekonomiky Ukrainy. Doslidzhenja za rezul'tatamy ghlybynykh interv'ju z vlasnykamy ta top-menedzheramy ukrajinsjkykh kompanij (2020) [Consequences of the COVID-19 epidemic and quarantine measures for the leading sectors of the Ukrainian economy Research based on the results of in-depth interviews with owners and top managers of Ukrainian companies]. Kyiv – Kharkiv: Vydavec'j O.A. Miroshnychenko, pp. 85–86.